

Lieve jij,
Dit wordt een zware brief (triggerwarning: dood), dus als je daar geen behoefte aan hebt is deze brief niet voor nu. Op het moment dat ik deze brief schrijf is mijn vader in zijn laatste levensfase. Vandaag heb ik hem mogelijk voor de laatste keer gezien en het was zwaarder dan verwacht. In mijn werk met ouderen heb ik veel mensen zien overlijden, maar zodra het iemand is die je goed kent (laat staan je vader) komt het echt hard binnen. Hij zag er niet meer uit als zichzelf. Het allerpijnlijkste is dat ik zijn verdriet voor de dood niet weg kan nemen. Het voelt zo bizar dat mijn vader er straks niet meer is. Het lijkt alsof het niet echt is, alsof ik naar een nare film van mijn leven kijk.

Mijn vader en ik hadden een aantal jaren geen contact. Door zijn ziekte hebben we wel weer contact gehad omdat hij nu eindelijk water bij de wijn kon doen. Je krijgt niet altijd de kans om mensen te laten weten wat je vindt en voelt want soms overlijden mensen zonder een ziektebed of waarschuwing. Stel je voor dat je niet hebt gezegd wat je wilde zeggen? Of niet hebt gedaan wat je had willen doen? Mijn vader was bijvoorbeeld erg enthousiast over mijn kunst, wat ik nooit verwacht had. Mijn vader is heel slim en echt een wetenschapper. Ik had me nooit ingebeeld dat hij achter mijn kunst zou staan, maar toch was dat wel zo. Dat laat maar zien hoe anders mensen kunnen zijn, zelfs als je diegene al je hele leven kent.

Wat ook wereldvreemd voelt is dat de wereld gewoon doorgaat. Mensen gaan naar hun werk, naar hun vrienden, zitten op de fiets, bellen en lachen. Dat alles terwijl mijn vader aan het overlijden is. Hoe kan dat tegelijkertijd gebeuren? Wat mij troost biedt is dat ik alles heb gezegd wat ik wilde zeggen. Ook veel frustraties heb ik uitgesproken. Dat klinkt misschien vreemd, want waarom zeg je niet alleen maar lieve dingen als iemand ziek is? Voor mij waren de frustraties moeilijker om uit te spreken dan om vriendelijk tegen elkaar te doen. Het was voor mij een overwinning om te zeggen wat ik voelde en al helemaal toen er naar mij werd geluisterd. Het is een vreselijk verdrietige situatie om je vader te verliezen, maar ik heb wel het idee dat we het zo goed en fijn mogelijk hebben gedaan met ons hernieuwde contact.

De opdracht voor deze maand is daarom een korte maar wel een ingewikkelde:

"Vertel iemand iets EN/OF doe iets
wat je eerder niet durfde"

M
Mijn vader genoot enorm van zijn leven, wat ik me soms lastig kon voorstellen. Hij deed namelijk allerlei dingen waar ik niet gelukkig van zou worden. Een onderwerp wat hem gelukkig maakte was het jodendom. Dit betekende enorm veel voor hem en mij deed het weinig. Hij stak enorm veel tijd in het jodendom, omdat hij daar gelukkig van werd. Om hem te eren heb ik de kunst van dexe maand "L'chaim" genoemd. Dit is hebreuws voor "op het leven". Wanneer je proost zeg je L'chaim. Daarom wil ik voor mijn vader een laatste keer proosten. Een proost op het leven. Of het einde ervan!

L'chaim,
Sara